

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4C/36/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115203177
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Líšková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1115203177.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I, sudkyňou JUDr. Martinou Líškovou, v právnej veci navrhovateľa: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, proti odporcovi: O. N.-Z., R.. XX.XX.XXXX, T. D. D. XXXX/X, XXX XX Bratislava, o zaplatenie 144,88 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e Platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava I č. k. 4C/36/2015-29 zo dňa 21.01.2016.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 144,88 eur a náhradu trov konania spočívajúcu v zaplatenom súdnom poplatku z návrhu na začatie konania v sume 16,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania zo dňa 28.01.2015, došlým Okresnému súdu Bratislava I dňa 03.02.2015, sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu istinu vo výške 144,88 eur a trovy konania spočívajúce v úhrade súdneho poplatku z návrhu na začatie konania v sume 16,50 eur. Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ uzavrel s odporcom dňa 19.06.2012 Poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo havarijné poistenie s ročnou lehotou platenia vo výške 525,63 eur ročne. Poistná zmluva nadobudla účinnosť dňa 19.06.2012. S odkazom na ustanovenie § 801 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že poistenie zaniklo tak, že poistné za ďalšie obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľom na jeho zaplatenie. Ozrejmil, že navrhovateľ vyzval odporcu listom zo dňa 09.08.2013 na zaplatenie dlžného poistného za obdobie od 19.06.2013 do 18.06.2014 vo výške 508,49 eur, ktorý si odporca neprevzal a zásielka sa vrátila navrhovateľovi späť dňa 28.08.2013. Nakoľko si odporca svoju povinnosť zaplatiť dlžné poistné nesplnil, poistenie zaniklo pre neplatenie poistného v lehote jedného mesiaca od doručenia výzvy na zaplatenie, a to dňom 30.09.2013, o čom bol odporca upovedomený listom zo dňa 04.11.2013 a zároveň vyzvaný na úhradu dlžného poistného za obdobie od 19.06.2013 do 30.09.2013 vo výške 144,88 eur. Odporca na predmetnú výzvu nereagoval. Keďže v zmysle § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka má poistiteľ právo na poistné za dobu do zániku poistenia, dlhuje odporca navrhovateľovi za obdobie 19.06.2013 do 30.09.2013 poistné vo výške 144,88 eur. Pozornosti súdu neuniklo, že navrhovateľ síce v texte návrhu na začatie konania uviedol, že okrem dlžného poistného má veriteľ právo požadovať od dlžníka, ktorý je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., avšak ďalej v texte návrhu už vôbec nekonkretizoval ani výšku úroku z omeškania, ani z akej dlžnej sumy úrok z omeškania požaduje, ani od akého konkrétneho dňa omeškania úrok požaduje, ani do akej doby ho požaduje. Podstatné je však zistenie súdu, že v petite žaloby, ktorý je pre rozhodnutie súdu obligátny, si navrhovateľ neuplatnil žiaden úrok z omeškania.

Súd, v zmysle § 114 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "OSP"), uložil odporcovi uznesením č. k. 4C/36/2015-21 zo dňa 18.03.2015, aby sa k veci písomne vyjadril v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia, a zároveň ho v uznesení poučil, že v prípade, ak bez vážneho dôvodu túto povinnosť nesplní, súd môže rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie bez nariadenia pojednávania. Spolu s týmto uznesením súd doručil odporcovi návrh na začatie konania s jeho prílohami, ako aj poučenie pre účastníka občianskeho súdneho konania o jeho procesných právach a povinnostiach v súlade s § 5 ods. 1 OSP obsahujúce, okrem iných, i poučenie podľa § 120 ods. 1 a 4 OSP. Keďže uznesenie podľa § 114 ods. 3 OSP musí byť podľa ustanovenia § 114 ods. 4 veta prvá OSP doručené odporcovi do vlastných rúk, pričom podľa ustanovenia § 114 ods. 4 veta druhá pred bodkočiarkou OSP, náhradné doručenie je fyzickej osobe vylúčené, a zásielka určená odporcovi, obsahujúca uznesenie podľa § 114 ods. 3 OSP, návrh s prílohami a poučenie pre účastníka občianskeho súdneho konania, sa vrátila späť súdu s oznamom pošty "zásielka neprevzatá v odbernej lehote", súd nie je viazaný uznesením č. k. 4C/36/2015-21 zo dňa 18.03.2015, nakoľko sa jedná o uznesenie, ktorým sa upravuje vedenie konania.

Keďže súdna zásielka obsahovala, okrem uznesenia č. k. 4C/36/2015-21 zo dňa 18.03.2015 (ktorým súd nie je viazaný), aj návrh na začatie konania s prílohami a poučenie pre účastníka občianskeho súdneho konania o jeho procesných právach a povinnostiach v súlade s § 5 ods. 1 OSP, obsahujúce, okrem iných, i poučenie podľa § 120 ods. 1 a 4 OSP, boli tieto (návrh s prílohami a poučenie) podľa ustanovenia § 114 ods. 2 OSP doručené odporcovi do vlastných rúk fikciou doručenia v zmysle § 47 ods. 2 OSP dňa 27.05.2015, keď bola zásielka vrátená súdu.

Odporca sa k návrhu na začatie konania nevyjadril.

Následne Okresný súd Bratislava I vo veci vydal Platobný rozkaz č. k. 4C/36/2015-29 zo dňa 21.01.2016, ktorým uložil odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi sumu 144,88 eur a náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za návrh na začatie konania v sume 16,50 eur na účet navrhovateľa: SK160200100140001438012, variabilný symbol: 700428243, alebo aby v tej istej lehote podal odpor s odôvodnením vo veci samej na tomto súde.

Podľa § 173 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "OSP"), platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené.

Podľa § 173 ods. 2 OSP, ak platobný rozkaz nemožno doručiť čo i len jednému z odporcov, súd ho uznesením zruší v plnom rozsahu. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

Nakoľko sa nepodarilo platobný rozkaz doručiť odporcovi do vlastných rúk, súd rozhodol o zrušení Platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava I č. k. 4C/36/2015-29 zo dňa 21.01.2016 v plnom rozsahu v prvom výroku enunuciátu tohto rozsudku v súlade s citovaným ustanovením § 173 ods. 2 veta prvá a tretia OSP.

Podľa § 115a ods. 2 OSP, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 OSP, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 OSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vo veci rozhodol a rozsudok verejne vyhlásil podľa § 156 ods. 1 OSP dňa 16.05.2016 o 10:00 hod. bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 OSP, nakoľko ide o drobný spor.

Súd rozhodol na základe navrhovateľom predložených listinných dôkazov obsiahnutých v predmetnom súdnom spise, z ktorých zistil skutkový a právny stav zhodne, ako ho uviedol navrhovateľ v návrhu na začatie konania.

Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzavretia Poistnej zmluvy č. 700428243 dňa 19.06.2012 (ďalej len "Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodnom čase"), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 788 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, poistnou zmluvou sa poistiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poistiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné. Súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky poistiteľa (poistné podmienky), na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poistiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

Podľa § 792 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, na uzavretie poistnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poistná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu. Návrh poistiteľa možno prijať tiež zaplatením poistného vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku 1; poistná zmluva je v takom okamihu uzavretá, len čo bolo poistné zaplatené.

Podľa § 796 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, ten, kto s poistiteľom uzavrel poistnú zmluvu, je povinný platiť poistné, a to za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné); možno tiež dohodnúť, že poistné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poistné).

Podľa § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, poistenie zanikne aj tak, že poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného.

Podľa § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, poistiteľ má právo na poistné za dobu do zániku poistenia.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania existoval záväzkovo-právny vzťah titulom platne písomne uzatvorenej Poistnej zmluvy č. 700428243 dňa 19.06.2012 v zmysle § 788 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka, predmetnom ktorej bolo havarijné poistenie vozidla Peugeot 208, evidenčné číslo: NEDODANE, VIN: C., so začiatkom poistenia 19.06.2011 na dobu neurčitú. V poistnej zmluve si zmluvné strany dohodli ročné poistné 525,63 eur ročne so spôsobom platenia: bankovým prevodom. Nakoľko odporca ďalšie dohodnuté ročné poistné za obdobie od 19.06.2013 do 18.06.2014 už navrhovateľovi neuhradil, vyzval ho navrhovateľ Listom zo dňa 09.08.2013 na zaplatenie dlžného poistného za obdobie od 19.06.2013 do 18.06.2014 vo výške 508,49 eur s upozornením, že ak poistné nebude zaplatené do 1 mesiaca odo dňa doručenia tejto výzvy, poistenie zanikne v zmysle § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka uplynutím jednomesačnej lehoty. Zároveň navrhovateľ upozornil odporcu na skutočnosť, že v zmysle § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka poisťovateľ má právo na poistné za dobu do zániku poistenia. Túto výzvu na zaplatenie poistného si odporca neprevzal a nedoručená zásielka sa vrátila späť navrhovateľovi dňa 28.08.2013, o čom svedčí navrhovateľom predložená fotokópia nedoručenej zásielky odporcovi vrátená späť navrhovateľovi dňa 28.08.2013. Z ustanovenia § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase, vyplýva, že: "Poistenie zanikne aj tak, že poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že

poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného.". Aplikujúc citované ustanovenie § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v rozhodnom čase na súdnu vec, súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že Poistná zmluva č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.06.2012 zanikla dňa 30.09.2013 z dôvodu nezaplatenia poistného v zákonom stanovenej lehote. O zániku poistnej zmluvy z dôvodu nezaplatenia dlžného poistného informoval navrhovateľ odporcu Listom zo dňa 04.11.2013 nazvaným "Zánik poistnej zmluvy číslo XXX XXX XXX (PEUGEOT 208, NEDODANE)", v ktorom mu oznámil, že poistenie zaniklo pre neplatenie poistného v lehote jedného mesiaca od doručenia výzvy na zaplataenie, t. j. poistenie zaniklo ku dňu 30.09.2013 v zmysle § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a vyznal ho na úhradu dlžného poistného za obdobie od 19.06.2013 do 30.09.2013 v sume 144,88 eur, ktoré prináleží poistiteľovi (navrhovateľovi) v zmysle § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka, do 15 dní od doručenia tohto listu. Odporca na predmetnú výzvu nereagoval. Odkazom na ustanovenie § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: "Poistiteľ má právo na poistné za dobu do zániku poistenia.", je zjavné, že odporca dlhuje navrhovateľovi za obdobie od 19.06.2013 do 30.09.2013 poistné vo výške 144,88 eur, čo je zrejmé aj z dôkazu predloženého navrhovateľom, a to z výpisu z informačného systému navrhovateľa o zaplataenosti poistného k poistnej zmluve, ktorý tvorí súčasť príloh k návrhu na začatie konania. Z uvedených zistení rezultuje záver o splnení všetkých zákonných podmienok na vznik povinnosti odporcu zaplataiť poistné, resp. jeho časť, navrhovateľovi.

Po vykonanom dokazovaní a zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo za konania najavo, mal súd za preukázané, že návrh na začatie konania bol podaný dôvodne. Nakoľko v konaní nebolo preukázané, že odporca navrhovateľovi dlh na poistnom uhradil, súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Preto v druhom výroku enunciatu rozsudku súd uložil odporcovi povinnosť zaplataiť navrhovateľovi sumu 144,88 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Lehotu na plnenie (do troch dní od právoplatnosti rozsudku) súd určil v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 pred bodkočiarkou OSP, podľa ktorého, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Na margo úrokov z omeškania, ktoré sú v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, o ktorých sa síce navrhovateľ v texte návrhu na začatie konania zmienil, ale nekonkretizoval ani výšku úroku z omeškania, ani z akej dlžnej sumy úrok z omeškania požaduje, ani od akého konkrétneho dňa omeškania úrok požaduje, ani do akej doby ho požaduje, no najmä s ohľadom na skutočnosť, že v petite žaloby, ktorý je pre rozhodnutie súdu obligátny, si navrhovateľ neuplatnil žiaden úrok z omeškania; považuje súd záverom odôvodnia rozhodnutia vo veci samej za potrebné ozrejmiť, že súd, rešpektujúc ustanovenie § 153 ods. 2 OSP, nemohol prekročiť návrh navrhovateľa a prisúdiť viac (t. j. prisúdiť aj navrhovateľom nekonkretizovaný, a hlavne v petite žaloby neuplatnený, úrok z omeškania z priznanej dlžnej istiny), než čoho sa domáhal (navrhovateľ sa v petite žaloby domáhal len zaplataenia istiny vo výške 144,88 eur a trov konania spočívajúcich v úhrade súdneho poplatku vo výške 16,50 eur), preto mu priznal len ním uplatnenú istinu 144,88 eur a náhradu trov konania spočívajúcich v zaplataenom súdnom poplatku z návrhu na začatie konania v sume 16,50 eur.

V súvislosti s neuplatnením si úrokov z omeškania v petite žaloby a z tohto plynúceho dôsledku - nemožnosti priznať navrhovateľovi popri pohľadávke aj úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky, je žiaduce objasniť navrhovateľovi zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej "vigilantibus iura scripta sunt", t. j. "práva patria len bdelym" (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje práva uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním, môžu strácať svoje práva.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 142 ods. 1 OSP v spojení s citovaným ustanovením § 151 ods. 1 veta prvá OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie práva proti odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal, titulom zaplateného súdneho poplatku z návrhu na začatie konania v sume 16,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Bratislava I, na Krajský súd v Bratislave.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 OSP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).